

Warszawa, dnia 14 lipca 2017 r.

PROTOKÓŁ

z VIII posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 10 lipca 2017 roku, o godzinie 11:30 w siedzibie Ministerstwa Cyfryzacji.

1. Informacja liderów zespołów roboczych nt. realizacji projektów oraz postępów prac w zespołach i rozmowa z Jakubem Płodzichem, Asystentem Minister Anny Streżyńskiej o współpracy w zakresie ich realizacji między Radą do Spraw Cyfryzacji a Ministerstwem Cyfryzacji

Członkowie Rady do Spraw Cyfryzacji dyskutowali nad podjętymi w ramach poszczególnych zespołów ustaleniami. Przedstawiono następujące informacje:

- Zespół nr I – przegląd prawodawstwa w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji

Lider Zespołu poinformowała o zakończonych pracach przy ankiecie [„Ocena barier i luk prawnych w kontekście efektywnej realizacji procesu cyfryzacji państwa”](#), która została zamieszczona na stronach Ministerstwa Cyfryzacji.

Niebawem Zespół planuje dystrybucję ankiety i działania komunikacyjne celów projektu. Zaangażowanie w projekt przedstawicieli wielu sektorów, w proces identyfikacji luk i barier, zwiększy szanse na stworzenie ich rozbudowanej listy. Rada dokona analizy wskazań, a kolejnym etapem będzie przedstawienie rekomendacji legislacyjnych. Zespół prosi Ministerstwo Cyfryzacji o udzielenie wsparcia komunikacyjnego przy projekcie, tj. dotarcie do instytucji, podmiotów, które pomogłyby Radzie w stworzeniu przedmiotowej listy. Zasygnalizowano również konieczność poprawy komunikacji z Departamentem Cyberbezpieczeństwa MC w kwestii połączenia dwóch procesów, tj. z jednej strony tego co proponuje Zespół, czyli wyjścia na zewnątrz w poszukiwaniu luk i barier procesu cyfryzacji, a z drugiej strony zadań departamentu związanych z zapisami dokumentu [„Krajowe Ramy Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej 2017-2022”](#), czyli potrzeby dokonania przeglądu prawa pod kątem budowania systemu cyberbezpieczeństwa.

- Zespół nr II - systemowe wsparcie dla cyfrowej transformacji gospodarczej

Lider zespołu poinformował, że odbył spotkanie z Prezesem Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji. Podkreślił, że spotkanie to jest istotne bo KIGEiT uczestniczy m.in. w pracach Zespołu ds. Transformacji Przemysłowej w Ministerstwie Rozwoju. Udało

się zidentyfikować i otrzymać materiały na temat tego co dzieje się w ramach MR, z których wynika, że MR dotyka tematu cyfryzacji w zakresie Przemysłu 4.0 tzn. ogranicza się tylko do tych obszarów, które uznało za innowacyjne z punktu widzenia rozwoju branż przemysłowych. Podczas spotkania lider został zapytany o wykonaną w 2016 r. na prośbę Pani Minister A. Streżyńskiej przez KIGEiT ekspertyzę pt.: "Innowacyjna cyfryzacja". Głównym celem tej ekspertyzy była odpowiedź na pytanie jak cyfryzacja wpływa na wzrost innowacyjności gospodarki oraz wskazanie działań niezbędnych do utrzymania się w głównym nurcie gospodarki światowej. W ekspertyzie przedstawiono dwanaście głównych trendów rozwojowych. Dokument ten zostanie poddany dogłębnej analizie przez członków Zespołu.

Równolegle Zespół dokonał przeglądu dotychczas omawianych w ramach swoich prac dokumentów i zebrał propozycje do przygotowania rekomendacji w zakresie zachęt, działań organizacyjnych oraz prawnych, sprzyjających transformacji cyfrowej gospodarki.

W zakresie poruszanego na VII posiedzeniu Rady tematu eFaktura i eParagon, stwierdzono, że z powodu zakończenia współpracy z MR osoby zajmującej się tą tematyką oraz okresu urlopowego osoby przejmującej te obowiązki nie uzyskano pełnych informacji o założeniach projektów. Co jednak istotne KIGEiT również jest zaangażowany w konsultacje przedmiotowego tematu – z informacji uzyskanych podczas spotkania wynika, że rozporządzenie do projektu eFaktura i eParagon za chwilę powinno się pojawić na stronach RCL.

- Zespół nr III - otwartość danych i oprogramowania finansowanego ze środków publicznych

Na poprzednim posiedzeniu Rady omówione zostały wstępne wyniki zakończonych konsultacji dot. otwartości danych – od tego czasu przygotowane zostało szczegółowe zestawienie uwag. W zależności od tego kto był autorem uwag (czy był to sektor edukacyjny czy polska firma informatyczna czy Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji) sugerowano różne stopnie otwartości danych oprogramowania zamawianego przez administrację publiczną. Wszystkie ze stron zwracają jednak uwagę na konieczność otwierania interfejsów programistycznego tj. API oraz udostępnienia pełnej dokumentacji.

- Zespół nr IV - zarządzanie Internetem i neutralność sieci

Zespół przez ostatni miesiąc pracował indywidualnie nad szykowanym raportem dot. zwalczania niechcianych treści w innych krajach rozpatrując możliwości skopiowania owego modelu do modelu polskiego. Rodzaje treści potencjalnie niepożądane w internecie zostały podzielone na cztery kategorie:

- Serwisy płatne, które utrzymują się bezpośrednio, czy głównie z transakcji finansowych zawieranych z użytkownikami (opłacane przez użytkowników, a nie np. z reklam - gry hazardowe, sklepy z dopalaczami, parabanki itd.). Dowolny sposób zatrzymania takich przepływów spowoduje upadek serwisu.

- Serwisy bezpłatne, które zarabiają w inny sposób np. na reklamach.
- Serwisy bezpłatne z treściami, których rozpowszechnianie jest nielegalne, ale korzystanie z już rozpowszechnionych egzemplarzy jest, w świetle np. polskiego prawa, dozwolone (np. serwisy z nielicencjonowanymi filmami/streamami itp. - tu odpowiada rozpowszechniający, obywatel ma prawo korzystać z już rozpowszechnionego utworu).
- Serwisy nielegalne na całym świecie.

Członkowie Zespołu podzielili się tematami i są w trakcie przygotowywania informacji w jaki sposób z tymi kategoriami treści się walczy lub nie podejmuje walki oraz jakie są skuteczne i mało skuteczne sposoby tej walki.

Lider Zespołu poinformował, że wziął udział w spotkaniu zorganizowanym przez Stowarzyszenie Kreatywna Polska, podczas którego odbyła się premiera Raportu Deloitte pod tytułem „[Piractwo w Internecie - straty dla kultury i gospodarki](#)”. Raport przedstawia m.in. różne modele walki z niechcianymi treściami, pojawiają się w nim również pewne rekomendacje. Spostrzeżenia wyniesione z tego spotkania są takie, że osoby będące zewnętrznymi ekspertami kładą nacisk na to, że walka z niechcianymi treściami jest najskuteczniejsza jeżeli stosujemy strategię utrudniania przepływów finansowych, edukacji użytkowników i dawania użytkownikom legalnych, licencjonowanych źródeł materiałów. Natomiast jeżeli chodzi o twórców raportu najczęstszym ich zaleceniem jest blokowanie dostępu do stron. Można zauważyć, że branża nie ma jednoznacznego stanowiska co do tych działań. Podczas prezentacji raportu padało jedno zasadnicze stwierdzenie, że problemem nie są treści stale dostępne takie jak nielicencjonowane kopie filmów krążące w sieci, ale walka z utrudnianiem dostępu do transmisji np. z wydarzeń sportowych, które są relacjonowane na żywo i aktualne w danym momencie, przez co ich blokada po transmisji nie ma już takiego sensu.

- Zespół nr V - edukacja cyfrowa

Lider Zespołu poinformowała o opracowaniu podstawowego obszaru *body of knowledge*, Członkowie postanowili dokonać jego rozszerzenia o trzy dodatkowe wymiary tj.:

- rdzeń IT
- społeczne aspekty informatyki, w tym projektowanie interfejsów dla ludzi (*usability service design*)
- biznesowe aspekty informatyki

Zespół poinformował o ogłoszeniu przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju nowej klasyfikacji nauk, gdzie informatyka jest przedstawiona w trzech punktach:

- naukach przyrodniczych,
- naukach inżynieryjno - technicznych,
- naukach humanistycznych

Po stworzeniu *body of knowledge* Zespół będzie chciał zmapować efekty swojej pracy względem istniejącej klasyfikacji NCBIR.

Zespół dokonał identyfikacji kluczowych trendów wpływających w przyszłości na rynek pracy, którymi są:

- ✓ robotyzacja,
- ✓ praca na całe życie,
- ✓ życie w otwartości informacyjnej,
- ✓ życie w pełnej transparentności,
- ✓ praca na godziny w zależności od kompetencji, a nie na etat.

Został również zidentyfikowany problem związany z przedsiębiorcami - szczególnie małe i średnie przedsiębiorstwa nie myślą w kategorii trendów i nie uwzględniają ich w swoich modelach biznesowych i organizacyjnych, brak jest przy podejmowaniu decyzji myślenia długoterminowego (w kategorii trendów i analizy danych tzw. szeroko pojętego BIG DATA). Jest to problem, którym mógłby się zająć Zespół nr 2.

Zespół zasygnalizował potrzebę stworzenia zespołu wspólnie z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego – będzie to propozycja skierowana do Ministra Jarosława Gowina po zakończeniu prac nad *body of knowledge*.

Na jesieni zostanie przygotowana ankieta skierowana do przedsiębiorców. Wcześniej jednak Zespół chciałby zweryfikować dane posiadane przez GUS. Na jednym z kolejnych posiedzeń Rady zostanie przedstawiona lista pytań skierowanych do GUS z prośbą o udostępnienie danych – Rada poprosi Ministerstwo Cyfryzacji o wsparcie oraz oficjalne wystąpienie do GUS w tej sprawie. Ponadto Zespół dotarł do pewnych badań przedsiębiorców na terenie woj. mazowieckiego, które też będą wskaźnikiem i podstawą do decyzji jak przedmiotowa ankieta powinna zostać przygotowana.

2. Dyskusja nt. formuły pracy RdC

Ze względu na fakt, że Rada do Spraw Cyfryzacji w obecnej kadencji pracuje już ponad pół roku odbyła się dyskusja podsumowująca dotychczasową formułę prac. Członkowie Rady wymieniali się uwagami i spostrzeżeniami. Zwiększona zostanie aktywność zespołów, które pracują głównie w formule telekonferencji, tak aby zdynamizować ich działania. Każdy zespół zajmując się swoim projektem dąży do wypracowania finalnego produktu, a to czy i jaki on powstanie będzie pewnego rodzaju sprawdzianem dla efektywności całej Rady. Zauważone zostało również, że kolejne posiedzenia Rady przynoszą nowe tematy, pojawiające się *ad hoc* i nieplanowane wcześniej (np. *fake news*, elektronizacja procesu legislacyjnego), którymi Rada uznała, że warto się zająć. W ten sposób Rada spełnia przyjęte na początku kadencji założenia i stara się dostrzegać zagadnienia związane z procesem cyfryzacji niezagospodarowane przez inne instytucje (w tym również samo Ministerstwo Cyfryzacji). Członkowie Rady ustalili, że interesujące ich nowe tematy będą swobodnie zgłaszać pod obrady, kształtując agendę na

kolejne posiedzenia. Jednocześnie uczestnicy posiedzenia uznali, że Rada do Spraw Cyfryzacji powinna być uwzględniona w pracach ministerstwa o charakterze strategicznym - Rada chciałaby być bardziej zaangażowana w takie działania jak przygotowywanie założeń strategii i polityk. Rada będzie chciała także podjąć działania nakierowane na monitorowanie procesu wdrażania już przyjętych i realizowanych przez MC strategii.

W toku dyskusji rozważana była kwestia usprawnienia komunikacji – zarówno w kontekście lepszego wykorzystania posiadanych narzędzi do kontaktów między członkami RdC, jak i szerszego rozpowszechnienia informacji o działaniach Rady na zewnątrz.

3. Dyskusja nt. spotkania RdC z Premier Beatą Szydło i kluczowymi dla tematów cyfryzacji ministrami

Na pierwszym posiedzeniu Rady do Spraw Cyfryzacji Minister Anna Streżyńska zauważyła, że Rada ma potencjał i kapitał wiedzy, który może być użyteczny dla Rady Ministrów, należałoby zatem zastanowić się nad tym czy RdC mogłaby doradzać całej Radzie Ministrów, nie tylko Ministrowi Cyfryzacji. Biorąc pod uwagę horyzontalność wyzwania, jakim jest cyfryzacja kraju, być może słuszną byłaby zmiana zakresu działania Rady, co wymagałoby jednak zmiany ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, określającej formułę działania RdC. Niezależnie jednak od tego, RdC wyraża chęć zainicjowania spotkania z Prezesem Rady Ministrów i kluczowymi dla tematów cyfryzacji ministrami, by móc porozmawiać o pewnych najistotniejszych kwestiach związanych z procesem cyfryzacji kraju, który jest w kompetencji różnych ministerstw. Proponowane tematy to cyfryzacja gospodarki i systemowy program transformacji edukacji – są to bowiem te procesy, które powinny przede wszystkim dogonić rewolucję cyfrową. Członkom RdC zależy, by w takim spotkaniu udział wzięli Ministrowie Cyfryzacji, Rozwoju, Edukacji Narodowej, Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ewentualnie również Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Omawiając możliwość spotkania z przedstawicielami Rady Ministrów członkowie RdC poruszyli również temat ewentualnej współpracy z Komitetem Rady Ministrów do Spraw Cyfryzacji. Zauważony został problem projektów rekomendowanych do dofinansowania i realizacji przez KRMC – patrząc na wyniki pierwszego konkursu przeprowadzonego już po wprowadzeniu zasady oceniania projektów (tzw. fiszek) przez KRMC trzeba zauważyć, że z 7 pozytywnie ocenionych projektów tylko 2 takie dofinansowanie rzeczywiście dostały. Rada postanowiła skontaktować się z Dyrektorem Departamentu Projektów e-Administracji w CPPC aby zidentyfikować kwestie, które powodowały odrzucenie projektów.

4. Przegląd projektów ustaw i innych dokumentów opracowanych przez MC, do których RdC może przedstawić swoje stanowisko / wziąć udział w konsultacjach. Ustalenie stałego i ciągłego sposobu informowania RdC o planach legislacyjnych MC. Spotkanie z Panią Magdaleną Witkowską – Krzymowską, Zastępcą Dyrektora Departamentu Prawnego MC

Rada poprosiła o spotkanie z Departamentem Prawnym MC w celu dyskusji na temat zwiększenia swojego zaangażowania w prace legislacyjne prowadzone w Ministerstwie Cyfryzacji. Członkowie Rady poprosili o przedstawienie działań MC w tym zakresie, żeby móc wybrać tematy najbardziej związane z zainteresowaniami i dotychczasową (oraz planowaną) aktywnością Rady. Ustalono także formę dalszego bieżącego kontaktu.

Omówione zostały projekty ustaw przygotowywane i procedowane przez MC:

1. Projekty ustaw, dla których zostały rozpoczęte uzgodnienia międzyresortowe i konsultacje publiczne:
 - 1) Projekt ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (dot. tzw. mDokumentów)
 - 2) Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw
 - 3) Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw
 - 4) Projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne
 - 5) Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne
2. Projekty ustaw wpisane do Wykazu prac legislacyjnych, dla których uzgodnienia międzyresortowe ani konsultacje publiczne nie zostały jeszcze rozpoczęte:
 - 1) Projekt ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa
 - 2) Projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz ustawy – Prawo telekomunikacyjne.

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Izabela Albrycht – Przewodniczący
2. Michał Adamczyk
3. Dominik Batorski
4. Karol Dobrzeński
5. Krzysztof Goczyła
6. Łukasz Jachowicz
7. Dariusz Milka - Wiceprzewodniczący
8. Tomasz Muda
9. Jerzy Nawrocki
10. Rafał Rodziewicz
11. Justyna Skorupska

Zaproszeni goście:

12. Magdalena Witkowska–Krzymowska, Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego MC
13. Jakub Płodzich, Asystent Minister Anny Streżyńskiej

Sekretariat Rady:

14. Justyna Grzegorek (MC)
15. Katarzyna Stopińska (MC)